

Warszawa, dnia 6 lipca 2015 r.

Poz. 950

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 15 czerwca 2015 r.

w sprawie ćwiczeń wojskowych

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 827) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb powoływania na ćwiczenia wojskowe i zwalniania z tych ćwiczeń;
- 2) sposób odbywania ćwiczeń wojskowych, a także ich liczbę i czas trwania dla poszczególnych grup żołnierzy rezerwy, stosownie do stopnia i rodzaju wykształcenia wojskowego oraz wykształcenia;
- 3) sposób i tryb postępowania organów wojskowych podczas odbywania ćwiczeń wojskowych, w zakresie:
 - a) przyjmowania żołnierzy rezerwy i innych osób do służby wojskowej,
 - b) wyznaczania na stanowiska służbowe,
 - c) zmiany stanowisk służbowych i zwalniania żołnierzy ze stanowisk służbowych,
 - d) przenoszenia do innych jednostek wojskowych, delegowania i podróży służbowych.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Siły Zbrojne – Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) żołnierz – żołnierza odbywającego ćwiczenia wojskowe;
- 4) wojskowy komendant uzupełnień – wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego albo czasowego trwającego ponad trzy miesiące żołnierza rezerwy albo osoby przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy;
- 5) dowódca jednostki wojskowej – dowódcę (komendanta, szefa) jednostki wojskowej, w której odbywają się ćwiczenia wojskowe, albo żołnierza zawodowego, o którym mowa w art. 101b ust. 3 ustawy;
- 6) kontrakt – kontrakt na wykonywanie obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych.

§ 3. 1. Powołaniu do odbycia ćwiczeń wojskowych, o których mowa w art. 101 ust. 1 ustawy, podlegają:

- 1) żołnierze rezerwy w trybie:
 - a) natychmiastowego stawiennictwa,
 - b) ochotniczym,
 - c) zwykłym;

2) osoby przeniesione do rezerwy niebędące żołnierzami rezerwy w trybie:

- a) ochotniczym,
- b) zwykłym.

2. Powołanie do odbycia ćwiczeń wojskowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, zarządza Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

§ 4. 1. Kartę powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych doręcza się żołnierzowi rezerwy albo osobie przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy, nie później niż na czternaście dni przed dniem stawienia się do czynnej służby wojskowej określonym w tej karcie.

2. Kartę powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych rotacyjnych doręcza się żołnierzowi rezerwy, który zawarł kontrakt, nie później niż na czternaście dni przed pierwszym dniem stawienia się do czynnej służby wojskowej w danym roku kalendarzowym.

3. Terminów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się, jeżeli powołanie na ćwiczenia wojskowe następuje w trybie natychmiastowego stawiennictwa.

§ 5. 1. Żołnierz rezerwy albo osoba przeniesiona do rezerwy niebędąca żołnierzem rezerwy, powołani do odbycia ćwiczeń wojskowych w trybie zwykłym albo ochotniczym, stawiają się do odbycia tych ćwiczeń w miejscu i w terminie określonych w karcie powołania.

2. Żołnierz rezerwy powołany do odbycia ćwiczeń wojskowych w trybie natychmiastowego stawiennictwa udaje się do wskazanego miejsca:

- 1) w ciągu czterech godzin od chwili doręczenia karty powołania, jeżeli w tej karcie termin stawiennictwa został określony jako „NATYCHMIAST”;
- 2) w terminie określonym w karcie powołania – w pozostałych przypadkach.

§ 6. 1. W przypadku gdy żołnierz rezerwy albo osoba przeniesiona do rezerwy niebędąca żołnierzem rezerwy, której doręczono kartę powołania, nie mogą stawić się do odbycia ćwiczeń wojskowych w terminie określonym w tej karcie z powodu obłożnej choroby, z przyczyn, o których mowa w art. 58 ust. 3 oraz art. 100 ust. 3 i 4 ustawy, lub z powodu siły wyższej, niezwłocznie zawiadamiają o tym fakcie wojskowego komendanta uzupełnień.

2. Po ustaniu przyczyny niestawienia się, o której mowa w ust. 1, żołnierz rezerwy albo osoba przeniesiona do rezerwy niebędąca żołnierzem rezerwy, zgłaszają się niezwłocznie do wojskowego komendanta uzupełnień, przedstawiając dokumenty potwierdzające zaistnienie przyczyny niestawienia się, a następnie, jeżeli czas trwania ćwiczeń wojskowych nie dobiegł końca, są kierowani do jednostki wojskowej w celu uczestnictwa w tych ćwiczeniach do czasu ich zakończenia określonego w karcie powołania.

3. Wojskowy komendant uzupełnień po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia dowódcę jednostki wojskowej o przyczynach niestawienia się żołnierza rezerwy albo osoby przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych.

4. Dowódca jednostki wojskowej, niezwłocznie po rozpoczęciu ćwiczeń wojskowych, przesyła wojskowemu komendantowi uzupełnień wykaz żołnierzy rezerwy i osób przeniesionych do rezerwy niebędących żołnierzami rezerwy, którzy nie stawili się do odbycia tych ćwiczeń.

5. W przypadku gdy żołnierz rezerwy, który zawarł kontrakt, nie może się stawić do odbycia rotacyjnych ćwiczeń wojskowych w kolejnych dniach ich odbywania określonych w wykazie, o którym mowa w art. 101c ust. 1 ustawy, z przyczyn określonych w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie dowódcę jednostki wojskowej w celu zmiany tego wykazu.

§ 7. 1. W dniu stawienia się, w miejscu określonym w karcie powołania, żołnierza rezerwy albo osoby przeniesionej do rezerwy niebędącej żołnierzem rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych dowódca jednostki wojskowej:

- 1) sprawdza tożsamość żołnierza;
- 2) uaktualnia ewidencję wojskową;
- 3) stwierdza w rozkazie fakt stawienia się żołnierza do odbycia ćwiczeń wojskowych.

2. Dowódca jednostki wojskowej wydaje rozkaz o wyznaczeniu żołnierza na stanowisko służbowe i powierzeniu określonej funkcji wojskowej.

3. W ramach ćwiczeń wojskowych żołnierze uczestniczą w szkoleniu teoretycznym i praktycznym:

- 1) na stanowiskach służbowych wynikających z nadanych przydziałów kryzysowych lub mobilizacyjnych albo na stanowiskach służbowych, na których przewiduje się nadanie im tych przydziałów w przyszłości;
- 2) na kursach oraz w innych formach szkolenia.

4. Szkolenie praktyczne żołnierzy może polegać również na:

- 1) udziale w sprawdzaniu gotowości mobilizacyjnej i bojowej jednostek wojskowych;
- 2) sprawowaniu funkcji dowódczych lub instruktorskich na stanowiskach służbowych innych niż wymienione w ust. 3 pkt 1;
- 3) udziale, w ramach jednostek wojskowych, w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, w działaniach antyterrorystycznych i z zakresu ochrony mienia, w akcjach poszukiwawczych oraz ratowania lub ochrony zdrowia i życia ludzkiego, w oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwianiu, a także w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

§ 8. Liczba i łączny czas trwania jednodniowych, krótkotrwałych i długotrwałych ćwiczeń wojskowych, które żołnierze rezerwy mogą odbyć przez okres pozostawania w rezerwie, są określone w załączniku do rozporządzenia.

§ 9. 1. Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych przez okres pozostawania w rezerwie żołnierzy, którzy:

- 1) zostali zwolnieni z zasadniczej służby wojskowej przed upływem czasu trwania tej służby, jednak nie wcześniej niż po upływie ośmiu miesięcy jej odbywania,
- 2) odbyli przeszkolenie wojskowe albo zostali z niego zwolnieni i uzyskali kwalifikacje niezbędne do objęcia stanowisk służbowych oficerów lub podoficerów, jeżeli nie zostali mianowani na stopień wojskowy oficera lub podoficera,
- 3) pełnili zawodową służbę wojskową lub służbę wojskową w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (służbę kandydacką) w stopniach wojskowych szeregowych, jeżeli zostali zwolnieni po odbyciu nie mniej niż ośmiu miesięcy tej służby

– nie może przekraczać dwunastu miesięcy.

2. Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych przez okres pozostawania w rezerwie w stopniach wojskowych szeregowych żołnierzy, którzy nie spełniają warunków, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć piętnastu miesięcy.

§ 10. 1. Żołnierze mogą być zwalniani z zajmowanych stanowisk służbowych i wyznaczani na inne stanowiska, zgodnie z posiadanymi lub uzyskanymi kwalifikacjami oraz stosownie do potrzeb jednostki wojskowej, z urzędu, a także na wniosek, jeżeli względy służbowe na to pozwalają.

2. Żołnierzy wyznacza się z urzędu na inne stanowiska służbowe, gdy:

- 1) wojskowa komisja lekarska stwierdzi w orzeczeniu lub orzeczeniu ostatecznym pogorszenie się stanu zdrowia uniemożliwiające pełnienie służby na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 2) utracą uprawnień wymagane na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 3) w etacie jednostki wojskowej zostanie skreślone zajmowane przez nich stanowisko służbowe;
- 4) zmienią się potrzeby etatowe jednostki wojskowej.

3. Żołnierzy, którzy zawarli kontrakt, wyznacza się z urzędu na stanowiska służbowe, których rodzaj został określony w kontrakcie.

§ 11. 1. Żołnierze mogą być czasowo oddelegowani do wykonywania zadań w innej jednostce wojskowej, zgodnie z pełnioną funkcją wojskową i posiadanymi kwalifikacjami, na podstawie rozkazu dowódcy jednostki wojskowej. Okres oddelegowania w danym roku kalendarzowym nie może przekraczać łącznie trzydziestu dni.

2. Żołnierze mogą być kierowani, na podstawie rozkazu dowódcy jednostki wojskowej, do wykonywania zadań poza jednostką wojskową.

3. Żołnierza można delegować lub kierować w podróż służbową, jeżeli przemawiają za tym względy służbowe, w tym w szczególności szkoleniowe lub związane z wykonywaniem zadań przez jednostkę wojskową.

§ 12. 1. Żołnierze mogą być przenoszeni do innych jednostek wojskowych z uwagi na potrzeby Sił Zbrojnych, a także na ich wniosek, jeżeli względy służbowe na to pozwalają.

2. Przeniesienie żołnierza z uwagi na potrzeby Sił Zbrojnych do innej jednostki wojskowej może nastąpić:

- 1) ze względów szkoleniowych;
- 2) w celu uzupełnienia potrzeb etatowych innej jednostki wojskowej;
- 3) w razie rozformowania jednostki wojskowej;
- 4) w razie zmniejszenia stanu etatowego jednostki wojskowej;
- 5) ze względów dyscyplinarnych.

3. Żołnierze, którzy zawarli kontrakt, mogą być przenoszani do innych jednostek wojskowych wyłącznie za ich zgodą.

§ 13. 1. Przeniesienie żołnierza z jednostki wojskowej, w której odbywa ćwiczenia wojskowe, do innej jednostki wojskowej następuje na podstawie rozkazu dowódcy, któremu są podporządkowane obie jednostki wojskowe.

2. W przypadkach, dla których nie ma dowódcy, któremu są podporządkowane obie jednostki wojskowe, o których mowa w ust. 1, przeniesienie żołnierza do innej jednostki wojskowej następuje na podstawie rozkazu szefa komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej właściwej w sprawach organizacji i uzupełnień.

§ 14. 1. Wniosek o przeniesienie do innej jednostki wojskowej żołnierz wnosi drogą służbową do dowódcy jednostki wojskowej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dowódca jednostki wojskowej, o którym mowa w ust. 1, przesyła drogą służbową do dowódcy uprawnionego do przeniesienia żołnierza, wraz ze swoją opinią. Do wniosku dołącza się odpis wtórnik karty ewidencyjnej, kartę wyróżnień i kartę ukarania, jeżeli została założona.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rozpatruje się niezwłocznie po otrzymaniu.

§ 15. 1. Dowódca jednostki wojskowej zwalnia żołnierza z ćwiczeń wojskowych jednodniowych, krótkotrwałych i długotrwałych w ostatnim dniu ich odbywania, a z ćwiczeń wojskowych rotacyjnych – w danym dniu lub po okresie ich odbywania.

2. Zwolnienie żołnierza z ćwiczeń wojskowych dowódca jednostki wojskowej stwierdza w rozkazie.

3. Dowódca jednostki wojskowej po zakończeniu ćwiczeń wojskowych sporządza, dla celów ewidencyjnych, wykaz żołnierzy rezerwy, którzy odbyli ćwiczenia wojskowe, i w terminie nieprzekraczającym trzech dni po dniu zakończenia ćwiczeń przesyła ten wykaz do wojskowego komendanta uzupełnień.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 3, powinien w szczególności zawierać rodzaj odbytych ćwiczeń wojskowych, określonych w art. 101 ust. 1 ustawy, i czas ich trwania.

5. W razie zmiany kategorii „A” zdolności do czynnej służby wojskowej na inną kategorię lub wystąpienia jednej z okoliczności, o których mowa w art. 58 ust. 3 oraz art. 100 ust. 3 i 4 ustawy:

- 1) dowódca jednostki wojskowej zwalnia żołnierza z ćwiczeń wojskowych przed ich zakończeniem;
- 2) wojskowy komendant uzupełnień zwalnia żołnierza rezerwy albo osobę przeniesioną do rezerwy niebędącą żołnierzem rezerwy z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem.

6. W razie śmierci najbliższego członka rodziny albo obłożnej choroby lub zaistnienia innych szczególnie uzasadnionych okoliczności:

- 1) dowódca jednostki wojskowej może zwolnić żołnierza z ćwiczeń wojskowych przed ich zakończeniem, jeżeli udzielenie urlopu jest niewystarczające;
- 2) wojskowy komendant uzupełnień może zwolnić żołnierza rezerwy albo osobę przeniesioną do rezerwy niebędącą żołnierzem rezerwy z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁾.

Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 lipca 2010 r. w sprawie ćwiczeń wojskowych (Dz. U. Nr 145, poz. 974 oraz z 2013 r. poz. 1539), które na podstawie art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2014 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 773) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 15 czerwca 2015 r. (poz. 950)

LICZBA I ŁĄCZNY CZAS TRWANIA JEDNODNIOWYCH, KRÓTKOTRWAŁYCH I DŁUGOTRWAŁYCH
ĆWICZEŃ WOJSKOWYCH, KTÓRE ŻOŁNIERZE REZERWY MOGĄ ODBYĆ
PRZEZ OKRES POZOSTAWANIA W REZERWIE

Wyszczególnienie	Wykształcenie lub wyszkolenie żołnierza rezerwy	
	zgodne ¹⁾	niezgodne
Żołnierz rezerwy w stopniu szeregowego	<ul style="list-style-type: none"> - do piętnastu jednodniowych ćwiczeń wojskowych - do dwunastu krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych - do dwóch długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>łącznie czas trwania ćwiczeń wojskowych do dwunastu miesięcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - do osiemnastu jednodniowych ćwiczeń wojskowych - do piętnastu krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych - do trzech długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>łącznie czas trwania ćwiczeń wojskowych do piętnastu miesięcy</p>
Żołnierz rezerwy w stopniu podoficera	<ul style="list-style-type: none"> - do piętnastu jednodniowych ćwiczeń wojskowych - do siedemnastu krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych - do dwóch długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>łącznie czas trwania ćwiczeń wojskowych do siedemnastu miesięcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - do osiemnastu jednodniowych ćwiczeń wojskowych - do osiemnastu krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych - do trzech długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>łącznie czas trwania ćwiczeń wojskowych do osiemnastu miesięcy</p>
Żołnierz rezerwy w stopniu oficera	<ul style="list-style-type: none"> - do piętnastu jednodniowych ćwiczeń wojskowych - do dziewiętnastu krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych - do dwóch długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>łącznie czas trwania ćwiczeń wojskowych do dwudziestu miesięcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - do osiemnastu jednodniowych ćwiczeń wojskowych - do dwudziestu krótkotrwałych ćwiczeń wojskowych - do trzech długotrwałych ćwiczeń wojskowych <p>łącznie czas trwania ćwiczeń wojskowych do dwudziestu jeden miesięcy</p>

¹⁾ Zgodne z umiejętnościami wymaganymi do wykonywania zadań na stanowisku służbowym, na które został nadany żołnierzowi rezerwy przydział mobilizacyjny lub zamierza się nadać przydział mobilizacyjny.